

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за начелника прве класе санитетског одељења Министарства Унутрашњих Дела Д-р Миту Николића, начелника друге класе санитетског одељења истог Министарства.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 12. октобра 1911. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за благајника треће класе Министарства Унутрашњих Дела, Живка Срећковића, благајника четврте класе истог Министарства.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 12. октобра 1911. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за секретара прве класе начелства округа врањског Давида Драгашевића, секретара исте класе начелства округа топличког, по службеној потреби;

за секретара прве класе начелства округа топличког Радомира Гаталовића, секретара исте класе начелства округа моравског, по службеној потреби;

за секретара прве класе начелства округа моравског Јована Л. Илића, начелника исте класе среза колубарског, округа београдског, по службеној потреби;

за секретара прве класе начелства округа београдског Михаила Ј. Гудовића, секретара друге класе истога начелства;

за секретара прве класе начелства округа пожаревачког Живојина Будимировића, секретара друге класе истога начелства;

за начелника друге класе среза колубарског, округа београдског, Обрада Ко-

ларевића, начелника исте класе среза јабланичког, по службеној потреби;

за начелника друге класе среза јабланичког Милорада Матића, начелника исте класе среза прокупачког, по службеној потреби;

за начелника друге класе среза прокупачког Петронија Ивановића, начелника исте класе среза власотиначког по службеној потреби;

за начелника друге класе среза орашког Косту Ђорђевића, начелника треће класе истога среза;

за начелника треће класе среза власотиначког Михаила П. Илића, начелника исте класе среза рачанског, по службеној потреби;

за комесара железнице полиције у Пироту, у рангу начелника средњег прве класе Д-р Душана Ђ. Миловановића, комесара исте полиције у рангу начелника средњег друге класе; и

за комесара железничке полиције у Ристовцу, у рангу начелника средњег друге класе Д-р Драгослава Ковановића, комесара исте полиције у рангу начелника средњег треће класе.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. октобра 1911. године у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за писара прве класе антропометриско-полицијског одељења Министарства Унутрашњих Дела у Пожаревцу Драгутина Васића, писара друге класе истога одељења;

за полицијског писара прве класе среза моравског, округа нишког, Александра Грујића, полицијског писара исте класе среза левачког, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе среза прокупачког Милована Тадића, полицијског писара исте класе среза бањског, по службеној потреби;

за полицијског писара прве класе начелства округа пожаревачког Богољуба Марковића, полицијског писара исте класе среза јадранског, по молби;

за полицијског писара прве класе среза мачванског Милорада Ристића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе среза нишавског Милована Илића, полицијског писара друге класе истога среза;

за полицијског писара прве класе начелства округа крушевачког Милана И. Цветковића, полицијског писара друге класе истога начелства;

за полицијског писара друге класе среза моравичког Василија Брачинца, полицијског писара исте класе начелства округа тимочког, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза бањског Милутина Милића, полицијског писара исте класе среза црногорског, по службеној потреби;

за полицијског писара друге класе среза левачког Радисава Ђ. Ђорђевића, полицијског писара исте класе среза моравичког, по молби;

за полицијског писара друге класе среза подгорског Алексе Поповића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полицијског писара друге класе среза рамског Петра М. Јовановића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полицијског писара друге класе управе вароши Београда Јосифа Стојановића, полицијског писара треће класе исте управе;

за полицијског писара друге класе среза поречког Животу Милошевића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полицијског писара друге класе среза космајског Михаила Алексића, полицијског писара треће класе истога среза;

за полицијског писара треће класе среза тамнавског Милорада Илића, полицијског писара исте класе среза моравског, округа нишког, по службеној потреби; и

за полицијског писара треће класе начелства округа тимочког Миливоја Јездимировића, полицијског писара исте класе среза тамнавског, по службеној потреби.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. октобра 1911. године, у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I, благоволео је, на предлог Министра Унутрашњих Дела, поставити:

за полициског писара друге класе среза драгачевског Стевана Здравковића, полициског писара треће класе истога среза; и за полициског писара друге класе среза драгачевског Божидара Голубовића, полициског писара треће класе истога среза.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела, 17. октобра 1911. године, у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I, на предлог Министра Унутрашњих Дела, решено је:

да се Николи К. Ђуричићу, секретару треће класе начелства округа врањског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства Унутрашњих Дела 17. октобра 1911. године, у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА
у месецу септембру 1911. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца септембра ове године извршено је у Србији:

- 1. Убиства 35
- 2. Детоубиства —
- 3. Нехотичних убиства 4
- 4. Покушаја убиства 27
- 5. Разбојништва 6
- 6. Силовања 2
- 7. Тешких телесних повреда 8
- 8. Паљевина 61
- 9. Опасних крађа 81
- 10. Злонамерних поништаја туђих ствари 5¹⁾

Од изложених дела пронађено је:

- Убиства 34 или 97.1%
- Детоубиства — » — %
- Нехотичних убиства 4 » 100 %
- Покушаја убиства 25 » 92.5%
- Разбојништва 5 » 83.3%
- Силовања 2 » 100 %
- Тешких тел. повреда 8 » 100 %
- Паљевина 8 » 13.1%
- Опасних крађа 38 » 48.1%
- Злонамер. поништаја туђих ствари 1 » 20 %

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (20), затим помоћу *туџог оруђа* (9) и *оштрог* (6).

Узроци њиховом извршењу леже: у међусобној свађи за 13 случајева, у освети за 10, у користољубљу за 5, у љубави за

3, у *нужној одбрани* за 2, у *вршењу званичне дужности* за 1 и за *један* случај узрок је *непознат*.

Посматрана према местима, у којима су извршена изложена убиства, јављају се: у срезу косаничком 5, у срезу јабланичком 4, у срезу расинском 2, у срезу љубићском 2, у срезу добричком 2, и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, посавском округа ваљевског, тамнавском, лесковачком, јасеничком округа крагујевачког, деспотовачком, ресавском (непронађено), беличком, параћинском, сврљишском, мачванском, звишском, млавском, таковском, подунавском, ужичком, жичком, трнавском, и у варошима: Шапцу и Београду.

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: ресавском, беличком, хомољском и подунавском.

Покушаји убиства извршени су: у срезу моравском округа пожаревачког 5, у срезу беличком 3, у срезу пчињском 2, у срезу јабланичком 2, (1 непронађен), у срезу лесковачком 2, у срезу звишском 2, и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, космајском, колубарском округа ваљевског, ваљевском, крагујевачком, темнићском, белоаланачком, орашко, златиборском, моравичком (непронађено) и у вароши Београду.

Сва ова дела извршена су у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена по 1 у срезовима: тамнавском, лесковачком (непронађено), мачванском, моравском округа пожаревачког, звишском и млавском.

Силовања су извршена по 1: у срезу деспотовачком и у вароши Београду.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу драгачевском 2 и по 1 у срезо-

вима: грочанском, гужанском, лепеничком, сврљишском, звишском и у вароши Београду.

Паљевине су гавршене: у срезу параћинском 6, у срезу сврљишском 6, у срезу хомољском 5, у срезу звишском 4 (1 пронађена), у срезу лепеничком 3, у срезу алексиначком 3 (2 пронађене), у срезу бољевачком 3, у срезу подгорском 2, у срезу ваљевском 2, у срезу јабланичком 2 (1 пронађена), у срезу лесковачком 2, у срезу подунавском 2 и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, грочанском, посавском округа ваљевског (пронађена), крагујевачком (пронађена), брзопаланачком, трстеничком, ражањском, копаоничком, деспотовачком, беличком (пронађена), нишском, бањском, пожаревачком (пронађена), голубачком, качерском, љубићском, заглавском, тимочком, прокупачком, златиборском и у вароши Смедереву.

Вредност свих ових паљевина износи око 18.600 динара.

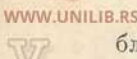
Опасне крађе извршене су: у вароши Београду 13 (6 пронађених), у срезу ресавском 5 (1 пронађена), у вароши Нишу 4 (1 пронађена), у срезу подерском 4 (1 пронађена), у вароши Пожаревцу 4 (1 пронађена), у срезу лепеничком 3 (2 пронађене), у срезу мачванском 3 (1 пронађена), у срезу звишском 3 (све пронађене), у срезу посавском округа београдског 2 (1 пронађена), у срезу колубарском округа ваљевског 2 (обе пронађене), у срезу подгорском 2 (1 пронађена), у срезу пчињском 2, у срезу брзопаланачком 2 (1 пронађена), у срезу сврљишском 2, у срезу зајечарском 2, у срезу ариљском 2 и по 1 у срезовима: ваљевском, пољаничком (пронађена), јабланичком, лесковачком (пронађена), гужанском

Текући број	О К Р У Ж И	Убиства	Детоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Силовања	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	1	—	—	2	—	—	1	2	2	—	—	—
2	« ваљевски	2	—	—	2	1	—	—	5	5	1	—	—
3	« врањски	5	—	—	6	1	—	—	4	5	1	—	—
4	« крагујевачки	1	—	—	1	—	—	2	4	5	—	—	—
5	« крајински	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—
6	« крушевачки	2	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—
7	« моравски	4	—	2	4	—	1	—	8	7	—	3	—
8	« нишки	1	—	—	—	—	—	1	11	6	—	—	—
9	« пиротски	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—
10	« подрински	2	—	—	—	1	—	—	—	9	2	2	—
11	« пожаревачки	2	—	1	7	3	—	1	11	9	—	—	—
12	« руднички	3	—	—	—	—	—	—	2	1	—	2	—
13	« смедеревски	1	—	1	1	—	—	—	3	3	—	—	—
14	« тимочки	—	—	—	—	—	—	—	5	4	—	1	—
15	« топличка	7	—	—	—	—	—	—	1	2	1	—	—
16	« ужички	1	—	—	1	—	—	—	1	4	—	—	—
17	« чачански	2	—	—	1	—	—	2	—	1	—	—	—
18	Управе града Београда	1	—	—	1	—	1	1	—	13	—	2	5
Свега:		35	—	4	27	6	2	8	61	81	5	14	5

¹⁾ У септембру месецу 1910. г. дела ових било је:

- 1. Убиства 28
- 2. Детоубиства 3
- 3. Нехотичних убиства 7
- 4. Покушаја убиства 30
- 5. Разбојништва 12
- 6. Силовања 3
- 7. Тешких телесних повреда 17
- 8. Паљевина 46
- 9. Опасних крађа 112
- 10. Злонамерних поништаја туђих ствари 11

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

(пронађена), јасеничком округа крагујевачког (пронађена), неготинском, ражањском, левачком (пронађена), параћинском (пронађена), нишавском, јадранском, рађевском (пронађена), пожаревачком (пронађена), млавском (пронађена), таковском, подунавском (пронађена), орашском (пронађена), заглавском (пронађена), тимочком (пронађена), добричком (пронађена), косаничком, ужичком (пронађена), златиборском, жичком (пронађена) и у вароши Смедереву (пронађена).

Вредност свих ових крађа износи око 22.800 динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је по 1 у срезovima: подгорском, лесковачком, поцерском, рађевском (пронађен) и прокупачком.

Вредност свих уништених ствари износи око 1.200 динара.

Поред изложених дела у току месеца септембра ове год. извршено је у Србији и 14 самоубиства, и то: у вароши Београду 2, у срезу беличком 2 и по 1 у срезovima: пчињском, неготинском, параћинском, азбуковачком, поцерском, љубињском, таковском, тимочком и у варошима: Врању и Пироту.

Ова самоубиства извршена су: *вешањем* 8, *ватреним оружјем* 3, *тровањем* 1, *дављењем у води* 1 и *раскидањем уке на врату* 1. Узроци њиховом извршењу леже: у болести за 6 случајева, у *душевном растројству* за 2, у *страху од казне* за 2, у *рђавом материјалном стању* за 1, у *жалости* за 1, у *цијанству* за 1; и за један случај узрок је *непознат*.

Покушаји самоубиства извршени су у вароши Београду 5 (два тровањем; страх од казне, љубав, болест и за 2 рђав домаћи живот).

Општи преглед до сад изложених дела овакав је: (Види таблицу на стр. 314.).

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 18. октобра 1911. године АБр. 1804, у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ПРАВЉЕЊЕ ЛАЖНОГ НОВЦА¹⁾

Прављење лажног новца веома је старо порекла. Врло је вероватно, да се оно датира још од оно доба од кад је новац постао предметом размене, и да је лажан новац извесно био фабрикован у циљу личног обогаћења. Око половине прошлог века, поред обичних фалсификатора новца срећу се и други, који новац фалсификују у политичком циљу. Тако је немачки револуционар Кингел, који је 1848. год. емигрирао у Швајцарску, препоручивао својим политичким пријатељима да сруше владу његове отаџбине подривањем њеног финансијског кредита плавећи земљу са лажним металним

и папирним новцем. Постоје ноте француског и аустријског посланика у Берну, из овог времена, у којима скрећу пажњу својим владама на ову нову опасност.

Финансијско рунтирање било је употребљено, врло вероватно у истој намери, и од пољских емиграната, и то у толикој мери да је руска влада била принуђена да нарочито одреди неколико виших чиновника за истраживање тајних фабрика лажног новца у земљи која је емигрантима указала гостопримство. Поједини од ових чиновника, поступајући као агенти провокатори, ангажовали су преко посредника емигранте да праве лажан новац, а нарочито лажне новчанице. па су их после — кад су ови то почели чинити — достављали властима и за то добијали богате награде од своје владе. Год. 1870. суђен је у водском кантону један процес фабрикации лажних новчаница, у коме је главни кривац био један поверљиви руски саветник који је, имајући за задатак да открије тајне фабрике лажних новчаница, сам провоцирао њихово стварање преко једног агента француске народности. Осуђен је, као одсутан, на 7 год. затвора.

Извесан број фалсификатора новца данас ради под етикетом анархиста. Да ли ови фалсификатори — анархисти праве, доиста лажан новац у циљу политичком, т. ј. да би нашкодили својим противницима — постојећем друштву — или у циљу личног коришћења? Ми мислимо да је тачно ово последње, и да ови фалсификатори, као и многи обични злочинци, а нарочито тако звани руски терористички револуционари, употребљују политичку етикету да би импресионирали публику, и на овај начин избегли, улевајући страх, оштре казне на случај открића.

* * *

Лажан новац представља извесну опасност за државу. Обилност његова изазива неповерење публике од чега држава, чији је новац фалсификован, може имати извесне штете, пошто је новац законом средство размене. Опасност ова није, међутим, тако велика код лажног металног новца. Сасвим је друкчије, пак, код новчаница, које представљају циркулацију папирног новца једне земље. Ако би публика, по праву које има, а поводом каквог вештог фалсификатора новчаница, тражила њихову замену од државне или државом привелегисане банке, као што су Француска Народна Банка, Рајхсбанк итд. њихове благајне убрзо би се исцрпили и земља би морала банкротирати. Фалсификовање новчаница дакле је веома опасно по финансијски напредак једне земље, и с тога репресија ових дела мора бити у толико строжа.

Прављење лажног металног новца.

Лажан метални новац данас се фабрикује на три начина: 1. *ливењем у калупима*, 2. *помоћу галваноластике* и 3. *ковањем*. Први начин нарочито је у употреби. Лажан новац помоћу галваноластике врло је редак, а помоћу ковања још ређи.

Комади лажног ливеног новца, који се срећу у судској и полицијској пракси, веома су различити по вредности. Једни су у погледу израде готово савршени и имитују врло добро прави новац, док су други врло рђаво израђени и одмах се познају по своме спољашњем изгледу.

Фабрикација лажног металног новца помоћу ливења у калупима врши се на овај начин:

Матрица.

Фалсификатори у почетку фабрикују *матрицу*, која се обично назива калупом. Ова прва операција најделикатнија је у целој фабрикации лажног новца, јер савршенство фалсификата зависи највећим делом од финоће калупа. За израду ових фалсификатора употребљују врло фини париски гипс, који се претходно просеје кроз врло често сито. Пре него што се приступи ливењу треба прави новац, од кога се жели добити калуп, очистити помоћу четке и сапуна, да би се с њега скинуле све масне материје, које би могле покварити папирт у калуду. За овим га треба намазати зејтином или машћу, а потом метнути на чисту стаклену плочу и окружити, на извесном одстојању, картоном висине отприлике 2 см., који служи за давање спољашње форме матрици.

Растапање гипса врши се на тај начин, што се он одједном сипа у воду (један део воде један део гипса) па се после меша прстима да би се избегло образовање грумуљица. Растворен гипс сипа се, по овом, на новац чији се калуп излива. Ивица картона спречава му отицање. Пошто се гипс стврдне, али пре него што постане потпуно чврст, картон се уклања а ивице матрице уравнију, помоћу ножа, изузимајући површине на којој се налази отисак, и која је потпуно равна захваљујући стаклу које јој је служило као подуширач.

Овако направљена матрица представља парче гипса, дебело отприлике 1.5 до 2 см., на чијој је равnoj површини утиснут новац чији се калуп излива. Страну новца, која се помаља из гипса, треба брисати прстима, оквашеним водом, све дотле док се парчад гипса, која су продрла између новца и површине стакла, потпуно не скину. За овим се на сваком углу матрице буше, врхом ножа, мале конусне рупе, дубоке отприлике 3 mm., које служе доцније за тачно састављање двеју половина матрице. Најзад се површина парцијелне матрице, подразумевајући овде и новац, окваси сапуњавом водом, па се онда цело парче гипса окружује новим картоном, који ће за 2 см. превазилазити површину гипса. У овај картон сипа се нов слој раствореног гипса, после чијег се стврдњавања диже картон и помоћу ножа поново уравнију ивице као и приликом ливења прве половине матрице. Чим је гипс потпуно стврднут, матрице се врло лако растављају, а новац вади без икакве тешкоће. Неопходно је потребно да гипс буде потпуно сув, јер ако је само мало влажан, једна од парцијелних матрица повући ће са површине друге мале честице због чега ће обе матрице постати неупотреб-

¹⁾ Из дела Dr. R. A. Reiss-a: Manuel de police scientifique (technique).

љиве за дуже време. Ако је операција добро вршена, оригинални новац треба да остане на оној половини матрице која је последња ливена. Лети, кад су велике врућине, за потпуно сушење гипса, у соби у којој има довољно промаје, потребно је најмање 48 сати. Да је гипс потпуно сув познаје се по звуку, скоро металном, који одаје кад се удари каквим тврдим предметом. Калуши, направљени на овај начин без недостатака, могу служити, према обавештењима које смо добили од веома вештих фалсификатора, за изливање до 35 комада лажног новца. Ако се употребљују за много већи број, контури рељефа лижу се. Да би оване стали на пут, фалсификатори су били принуђени да траже какво средство за очвршћавање гипса. Поједини су пробали, али са мало успеха, да ово постигну помоћу салицијумове киселине или стипсе. Други су са гипсом мешали цемент, али је матрицама од ове смеше оскудевала финоћа. С тога су фалсификатори и данас принуђени да мењају матрице после свих 35 до 40 изливених комада лажног новца, ако хоће да им овај у истини буде добар.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ИНТЕРЕСАНТИ КРИВИЧНИ ПРОЦЕСИ

Hugo Friedlaender

Убица Хениг.

Много се прича о великој лукавости разбојничких поглавица из ранијих векова. Злочинци из старих времена легли су у гроб, много је њих завршило свој живот на ешафоту. Рађају се нови злочиначки типови, чеда новијег доба, која у лукавости, подмуклости и свирепости далеко надмашавају своје претходнике. У такве злочинце спада и убица Хениг, који је пре неколико година најживље занимао духове у целој Немачкој па можда и у иностранству.

Почетком децембра 1905. нађен је убијен у вансенској шуми покућар и келнер Август Гирнот, стар 21 годину. Пошто је на убијеном био сат и ланац, а крај леша лежао револвер, у прво време се веровало, да је ту случај самоубиства. Међутим ускоро се утврдило, да је Гирнот пао као жртва једног злочина. Он је становао у Берлину код свога брата, неког кројача. Млади човек био је огласио у новинама, да тражи службу. Поводом тога огласа њему је дошао 4. децембра 1905. неки човек, који се представио као Рајман, виши инспектор из Потсдама. Тај човек рекао је младићу, да је он у стању да му нађе место у једном отменом ресторану у околини Вансеа, ако би могао положити јемство од 500 марака. Гирнот се јако обрадовао тој висти. Он се одмах обукао, узео је своје сведоче и уложну књижицу, која је гласила на 750 марака датих на штедњу, и пошао за љубазним посредником. Он није наслутио, да се тада кретао у смрт. Када се тобожњи виши инспектор Рајман са Гир-

нотом налазио у усамљеној вансенској шуми, Рајман је изненада потегао револвер из цепа и опалио два метка младићу у главу. Гирнот је одмах пао мртав на земљу.

Пљачкање леша. Тобожни виши инспектор одмах се постарао, да своје делу да изглед као да се Гирнот сам убио. Оставио је револвер покрај лешине и оставио недирнуте сат, ланац и новчаник. Он се задовољио сведочебама и уложном књижицом. Поневши то отишао је у Берлин. У Фридриховој улици 22 zaloжио је код зајмодавца Гернера уложну књижицу за 500 марака. На захтев Вернеров издао му је за ту суму и признаницу на име Августа Гирнота.

Проналазак леша. Кројач Гирнот и његова породица узалуд су очекивали повратак свога сродника. Тобожни виши инспектор Рајман међутим проводио се са упљачканим новцем у вртлогу светске вароши. После неколико дана добио је кројач Гирнот вест, да је његов брат Август нађен мртав у вансенској шуми. Кројач је одмах изјавио сумњу, да се његов брат није сам убио, а нарочито је утврдио, да нема његових сведочеба и уложне књижице. Тајанствени догађај у вансенској шуми новине су одмах објавиле и то је скренуло пажњу зајмодавцу Вернеру. Он је саопштио полицији, да се код њега налази уложна књижица убијеног Августа Гирнота и на који је начин дошао до ње.

Утврђивање личности убице. Полиција је утврдила на основу рукописа тобожњег инспектора и злочиначког албума, да је „виши инспектор Рајман“ идентичан са *кожарским радеником Карлом Рудолфом Хенигом*. Одмах је издана потерница и одређена награда од 500 марака. Али је прошло више недеља, а од убице није било никаква трага.

Хватање и бегство Хенигово. 6. фебруара 1906. дошла је удова Шулиц, са станом у хоринској улици 54 у Берлину, у кварт 17-ти и саопштила полицији, да код ње од пре неколико дана станује један млад човек, који се представио као Хајне из Хамбурга. Тај човек изгледа јој врло чудноват; видевши слику убице Хенига у потерници, она мисли да је тобожњи Хајне тражени убица. Старешина квартa наредио је одмах двојици криминалних чиновника, да оду и изближе виде тога Хајнеа из Хамбурга. Оба криминална чиновника, дошавши у стан удовице Шулиц, позвали су тобожњег Хајнеа да пође за њима. Он се одмах и са највећом готовошћу одазвао томе позиву. Није утврђено, да ли су чиновници у тобожњем Хајнеу познали убицу Хенига. На степеницама квартовним изненада се окренуо Хениг, јер је то он био извукао је револвер из цепа и скресао га на жандарма Волка, који је ишао за њим. Средњом револвер је био укочен, те није упалио. Хениг тада окрете револвер и удари чиновника по глави тако, да је он посрнуо на земљу. По том је Хениг одатле појурio у бесном трку да бежи, а за њим је расла гомила свакога секунда. За време бежања Хениг је успео, да откочи револвер. На једног полицијског чиновника,

који га је хтео зауставити, опалио је из револвера и зрно га окрзло. Убица је журнуо у једну кућу (Schönhauser Allee 28), која је била отворена, устрчао на таван и кроз једну уску баду изашао на кров. Међутим доле су се већ биле слегле гомиле жандарма и непрегледна маса света. Хениг је пуцао два пута доле, али срећом није никога погодио. Затим је прескочио један грдно широк празан простор, дубок као бездна и појурio као ветар преко кућних кровова. На кући у тресковој улици 14 он се зауставио. Ту се опет спустио кроз једну баду, журнуо низ степенице право код обућара Крауза, који је становао у приземном спрату. Дошавши овоме, најпокорније га је умолио, да му одмах оправи поцепане ципеле. Честити мајстор, који није имао ни појма о лудом лову на Хенига, одмах је отпочео крпити поцепане ципеле. „Ала су лепе такве папуче“, рекао је Хениг, показујући на пар затворено-зелених папуча. У истом тренутку привукао их је себи. „И како је практична једна таква капа за рад“, тим речима је натакао мајсторову капу себи на главу и — брзим корацима напустио је обућареву радионицу. Мајстор, који се са свим био занео оправком поцепаних ципела, помислио је, да је његов муштерија само онако изашао напоље. Хениг ступи на улицу, прође без икакве сметње кроз чету жандарма и кроз хиљаде присутне публике и за тренут је ишчезао. Тек после дужег времена жандарми су приметили, да је човек, кога су они сматрали за невиног обућара, био убица Хениг.

Поновна потрага за Хенигом. Сада је изнова настао лов за Хенигом и то са знатно већим напорима. Потсдамски председник објавио је награду од 3000 марака за његово хватање. Све је стављено у покрет да се Хениг ухвати. Међутим, Хениг је био ишчезао без трага и гласа, а на рачун његова бегства прављене су досетке по орфеумима, позориштима и циркусима и деца се по улицама играла Хенига.

Хенигово хватање у Штетину. 14. марта 1906. украђен је неком чиновнику на сред улице у Штетину један велосипед. Чиновник се дао у потеру за крадљивцем и испало му је за руком не само да понова дође до свога велосипеда, већ је ухватио и самог крадљивца и предао га полицији. У полицији се одмах утврдило, да је крадљивац велосипеда убица Хениг.

Под сигурном стражом Хениг је одведен у Берлин а одатле у Потсдам. Пошто се убиство Гирнотово догодило у потсдамском реону, то је Хениг 30. априла 1906. одговарао предпоротом потсдамског првостепеног суда због умисљеног убиства, вишеструког покушаја убиства, крађе и фалсификовања исправе. Хениг се родио 30. октобра 1874. у Берлину као син једног честитог занатлије. Пошто је напустио основну школу, ступио је код једног кожара на занат. Већ у години 1890., дакле у непуних 16 година, био је осуђен на пет месеци затвора због повреде тела, учињене опасним оруђем. Три године доцније био је пред судом због опасне крађе, извршене у једном дућану. Дуго времена он

је био један од најопаснијих берлинских лопова. Као такав он је био на робији више година. Пошто је изашао са робије, извршио је невероватне преваре, фалсификовао је заложнице и напослетку је постао женидбени швиндлер. Он је био врло допалљиве спољашности. Под маском неког агента, трговца или фабриканта он се приближавао младим девојкама и удовицама, па када би дознао да имају новаца, обећавао им да ће их узети. Брзим мењањем свога имена увек је успевао, да се срећно извуче, чим би га која од преварених хтела предати полицији. Он се представљао као г. од Хохенхајма, од Нордхајма и т. д. Лажни аристократ продужио је своје женидбене швинделаје и после оног свог бегства преко кровова. — На претресу Хениг је изјавио, да се он после свога бегства преко кровова задржао у Берлину још неколико дана и да се по том са једним својим пријатељем преселио у Штетин. Тамо је све док није ухваћен живео нешто на рачун превара женидбом, нешто од крађа. Одрицао је, да је убио келнера Гирнота, тврдећи, да је то учинио његов „пријатељ Франц“ и једно непознато лице, које је упознао у једној злочиначкој крчми у Берлину. Он је Гирноту узео само уложну књигу и сведоцбе.

У току претреса јавио се као сведок Хенигов стар отац, утучен болом. Старац је од суза једва могао говорити. Он је изјавио гушећи се сузама, да је за свога сина, који није био глуп, све учинио, те да га васпита као уредна и честита човека. Сва су његова остала деца добра и уредна. Њему се цепа срце, што је дочекао да види свога сина на оптуженичкој клупи као разбојника и убицу. И поред утехе од стране председника суда, старац је по свршеном исказу напустио салу горко плачући. Оптуженог, изгледа, да није ни најмање дирнула ова драмска сцена. На крају он је одржао један подужи говор у своју одбрану и у том говору показао је извесну умешност у судским стварима. Он је изазвао грдну веселост код многобројне присутне публике, кад је поротнике опоменуо на правно начело; „*In dubio pro reo*“, молећи их, да га не осуђују на смрт. Међутим на претресу се несумњиво утврдила његова кривица и он је био осуђен на смрт. У последњем тренутку захтевао је да се потражи његов пријатељ Франц, али је одбијен од тога захтева. Погубљен је децембра 1906. у дворишту судском у Потсдаму.

ПОУЧНО-ЗАБАВНИ ДЕО

ВИДОКОВИ МЕМОАРИ.

(ПАСТАВАК)

— Донех му чашу ракије коју он испи на искап и за тим пођемо. Како се он показиваше да хоће да спава питао сам га о разлозима зашто „чува инкогнито“

и, неупуштајући се у ситнице, о стварима које ме чекају у Куртре-у. Он ми рече врло кратко да је Лемер оптужен да је био члан неке разбојничке дружине, и додаде: да о томе није ништа казао Јозефину из бојазни да је и сувише не учвели. Међутим ми смо се приближавали Куртреу. На четири стотине корака од вароши мој друг викну кочијашу да застане за часак, спусти лажну косу коју је држао сакривену под шеширом, на лево око удари један широк завој, извуче из преника два пара двоцевних пиштоља, метну капсуле, врати пиштоље на старо место, отвори врата, скочи и ишчезе.

„Све ово још више ме бацаше у бригу, јер му нисам знао циљ. Да ли хапшење Лемерово не беше само изговор? Да ме не увлаче у неку клопку? Да нису удешили да нешто урадим у некој сплетки, у некој прљавштини? Нисам знао шта да радим и ходао сам крупним корацама у једној соби хотела du Damier, где ми је мој тајанствени друг саветовао да одседнем, кад се наједанпут врата отворише и угледам — Јозефину! На њену појаву све моје сумње ишчезоше. Ово ненадно виђење, њено журно путовање, учињено без мене, неколико сати доцније, и ако је могла поћи са мном, требали су међутим да ми сумњу удвоје. Али, био сам заљубљен, и кад ми Јозефина рече да није могла издржати без мене, ја сам то сматрао као особити разлог и нисам више питао. Било је четири сата по подне, Јозефина се обуче и изађе; вратила се тек око десет сати у вече са једним човеком обученим као сељак из околине Лијежа, али његово држање и изглед лица не одговараху нимало оделу.

„Вечерасмо тек да се мало окрепимо. Чим се то сврши Јозефина се баца мени о врат и стаде ме молити да спасем њенога мужа понављајући ми да једино од мене зависи хоћу ли му учинити ову услугу. Обећао сам јој све што је хтела. Онај назови сељак, који је дотле ћутао, узне реч и објасни ми шта треба радити... „Лемер, рече он, долазаше у Куртре са другим путницима, које је срео на путу а није их ни познавао, кад наједанпут њих окопи одред жандарма и позове их у име закона да стану. Непознати стадоше да се бране, два пута се пуцало из пиштоља и Лемера, који оста сам са калфом на месту борбе, ухвати. Он није ништа предузимао да се спасе јер је био уверен да није крив и да нема шта да се плаши. Међутим њега су доста тешко оптужили: није могао тачно објаснити због чега је дошао у тај крај, а био је осумњичен да је у хајдучији; затим нашли су у једном жбуну два пара пиштоља, за које су тврдили да их је он бацио у часу кад су га ухватили; најзад једна је жена тврдила да га је прошле недеље видела на путу из Гана са путницима за које је он рекао да их није видео пре него тек оног јутра кад су се сукобили са жандармима.

„У оваквим околностима, рече овај сељак, треба наћи начина и доказати:

„1 Да је Лемер отишао из Лиља пре три дана;

„2. Да никад није носио пиштоље;

„3. Да је пре поласка понео шест дуката“.

„Ово је доиста требало да ми отвори очи о природи посла који је од мене захтеван, али опијен дражима Јозефининим ја сам разгонио неповољне мисли и трудио сам се да не мислим на несрећну будућност. Отпутувасмо сви треје исте ноћи за Лиљ. Стигав ишао сам цео дан да спремим шта треба и увече имао сам потребне сведоке¹⁾. Њихове сведоцбе не беху тако рећи ни стигле у Куртре а Лемер и његов помоћник беху пуштени. Може се већ замислити радост: Она је била толика да сам морао помислити, какав ли то узрок може бити што им толику радост причињава. Сутра дан, кад је Лемер дошао, при ручку код њих нашао сам у моме „салфету“ један завој са сто дуката. Ја сам то примио и од тада сам постао изгубљен човек.

„Живећи на великој ноzi, частећи двугове, трошећи много, ускоро сам потрошио ову суму. Лемер ми је сваки дан нудио да ми чини нове услуге и ја сам то искористио, те ми је чинио разне позајмице које су ишле и до 2000 динара; па бар да сам постао богатији или искуснији! Петнајест стотина динара које сам позајмио од једног Јеврејина на меницу од хиљаду талира и двадесет пет дуката што ми даде „аконто“ благајник, нестадоше истом брзином. Потрошио сам најзад пет стотина динара које ми даде мој поручник да причувам док не дође трговац, коме је дуговао за коња. Ову сам суму прокоцкао једне вечери у „Брдској Кафани“ са неким Каром, који је већ био упропастио половину пука. Та ноћ ми је била страшна. Наизменично мучен стидом да сам упропастио једну оставу, која је била цело поручничково имање, и бесом да сам глупак и необузданом жељом да играм још, ја сам двадесет пута пробао да се убијем. Кад је изјутра труба засвирала „устајање“ нисам још био ока склопио, и како сам био дежурни сиђем да прегледам штале. Први кога сам срео био је поручник који ме извести, да је послао посилног да иште од мене оних пет стотина динара, јер је, каже, трговац дошао. Толико сам се збунио да нисам знао шта сам говорио; једино још мрачност у штали може да се забуна на мени не види. Није се смео ни тренутак губити ако сам хтео да избегнем да код мојих старешина и другова не изгубим углед.

„У овом страшном положају нисам се смео обратити Лемеру толико сам био исцрпео његово пријатељство, али нисам имао други излаз и решим се да га о мојој неприлици известим писмом. Он дотрча одмах и спуштајући на мој сто две златне „табакере“, три сахата и столно посуђе за дванајест особа, са грбовима, рече ми, да сада нема пара али да ћу га лако добити залажући ове вред-

¹⁾ Немо ће се може бити чудити овој лакоћи у набављању сведока, али престаће чудити се кад се сети са колико сведоци за љубав беше суд у то време претрпан сваки дан. Није ли скоро у поротном суду у Каору половина сељана једне општине сведочила за једну очевидну ствар, докле је друга половина тврдила обрнуто.

ности, које ми ставља на расположење. Пошто сам му збуњено захвалио послао сам момка да све заложу и он ми донесе хиљаду и две стотине динара. Вратио сам прво поручнику његово, а после вођен мојом злом судбином полетим у „Брдску кафану“ где Кара, пошто сам га за дуго молио да игра, из моје кесе преручи у своју седам стотина динара, што ми бежу остали.

Сав угучен овим последњим ударом лутао сам неко време улицама лињским претурајући по памети стотину страшних мисли. У том положају сасвим несвесно сам се нашао пред вратима Лемеровим, ушао сам и сам незнајући за што. Кад је Јозефина угледала моју страшну бледоћу, упита ме забрипута, како ми иду ствари и јесам ли здрав. Био сам тад у једном од оних часова кад поимање о својој неприлици чини најсмешљивијег човека отвореним. Признао сам све моје расипање и додам да пре но што истеку два месеца имам да платим више од четири хиљаде динара а нисам имао ни марјаша.

„На ове речи Лемер ме је гледао убескнута и погледом које ја нећу заборавити никад па ма колико живео. „Капетане рече, ми он. ја вас нећу оставити у несрећи... али услуга тражи услугу.. немате шта да кријете од човека који вас је спасао од...“ и са неким дивљим смехом он превуче левом руком себи преко грла, ја задрхтах, погледам Јозефину — она ћуташе. Ах, то је био страхан тренутак! Правећи се да не види моју забуну Лемер настављаше свој ужасни говор. Каза ми да је био члан Саламбијеве дружине, да су они, пошто су њега пред Куртре-ом ухватили жандарми, извршили крађу употребљавајући и оружје у неком пољском имању близу Гана. Кад су слуге покушале да се бране они су убили тројицу и две слушкиње обесили у једном сончету. Ствари, које сам ја заложу, они су били упљачкали тад. Пошто ми је објаснио како је био ухваћен код Куртреа осигуравајући њима одступницу, Лемер додаде да ће гледати да поврати моје губитке и да поправи моје ствари узимајући учешћа још само у два или три „излета“.

„Био сам уништен. Дотадање понашање Лемерово, његово саопштење, услугу коју сам му учинио, све ми је изгледало сумњиво, те сам брижљиво избегавао све оно што је могло моју сумњу претворити у извесност. Као да ме је у ону давила нека мора очекивао сам буђење... али буђење би још страшније. — „Лепо“, рече Јозефина са неким проицљивим погледом, „ви не пристајете... ја то видим... ми смо изгубили ваше пријатељство... ја ћу због тога умрети...“ Ова се спремаше да плаче; мени се пред очима смрче, заборављајући присуство Лемерово паднем крај њених колена и као избезумљен повичем: „мене! да оставите? Не, никада! никада!“ Јецане ми пресече глас; видео сам једну сузу у очима Јозефининим, али она се брзо уозбиљи, а Лемер нам пружи један цвет од поморанце тако мирно као кад кавалер на балу предаје огледало својој играчици.

„Ето мало сам ушао у ову дружину страшну за округе: Норд, Лис и Еско. Ускоро сам се упознао са Саламбијем који је био сељак из околине Лијежа, са Дихамелом, са Шопином, Коландријем и другим главним разбојницима. Први напад, у коме сам и ја узео учешћа, био је у околини Дуја. Љубазница Дихмелова, која је такође учествовала, увела нас у један замак, где је она служила као собарица. Псе је био опио вратар, који је у тој кући радио, и ушли смо не чекајући чак ни да укућани полежу. Али каква брава није сметала Коландрену. У највећем ћутању стигосмо до врата од салона; фамилија састављена од оца, матере, бабе две девојке и једнога рођака који је био гост, играше карте. Чујаху се само речи понављане неким једноликим гласом: баци, пази, кад се Саламбије отворив нагло врата појави са десет својих нагарављених другова. На ово карте испадосе из руку свију; девојке хтедосе викати; једним покретом руке Саламбије им нареди да ћуте. За то време један од наших попе се на камин и пресече жице од звонцета; жене попадосе у несвест али на то нико није ни главе окретао.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине бабушничке, актом својим Бр. 2967, пита:

„По чл. 21. з зак. о општинама, свака општина, најдаље до 20. септембра сваке године, саставља азбучни гласачки списак за свако гласачко место.

По чл. 23. пом. закона, на дан двадесет првог септембра овако састављен азбучни списак шаље надлежном првостепеном суду на потврду.

По чл. 23. пом. зак. III-ег става, првостепени суд ће потврдити списак најдаље за десет дана, и један примерак, преко дотичне полицијске власти, вратити општ. суду, а један задржати за своју архиву.

По чл. 24. зак. о општ. овако потврђен азбучни списак стајаће изложен у првостепеном и општинском суду пуних 15 дана; у првостепеном суду од дана потврде а у општинском од дана пријема.

По чл. 27. д зак. о општ. на дан 20. октобра сваке године, општински суд мора закључити азбучни гласачки списак, пошто до тога дана увече у исти сва она лица, којима је решењем првостепеног суда признато право гласа, и избрише сва она лица, којима је ово право овим путем одузето.

Овако закључен списак општински суд одмах шаље надлежном првостепеном суду на накнадну потврду.

На дан 21. септембра ове год. суд овај, по чл. 23. пом. зак. послао је свој азбучни гласачки списак под бр. 2742 пиротском првостепеном суду на потврду. Исти списак добио је потврђен од пи-

ротског првостепеног суда, преко начел. среза лужничког, тек сада 12. октобра под бр. 2956, много, дакле доцније, него што је требало по чл. 23. пом. закона.

Моли се уредништво за објашњење: да ли да суд ове спискове закључи до 20. октобра према чл. 27. д и пошаље их суду на накнадну потврду и у томе случају не изврши наређења чл. 24. пом. нутог закона, или да их држи грађанству на углед пуних петнаест дана и у томе случају повреди прописе чл. 27. д. И у једном и у другом случају моли се уредништво за објашњење: који ће бити за ово одговоран?

— На ово питање одговарамо:

По члану 23. закона о општинама, Првостепени Пиротски Суд био је дужан, да списак потврди у року од 10 дана, од пријема.

С обзиром на време, које је морало протећи за пренос списка од општине до суда и од суда до општине, потврђен списак могао је бити у општинском суду најдаље до 5. октобра.

У том случају, таман би било довољно времена да он лежи на углед грађанству пуних 15 дана, као што прописује чл. 24. закона о општинама.

Пошто је списак, међутим, примљен тек 12. октобра а по чл. 27. д. на дан 20. октобра мора бити закључен и враћен првостепеном суду на коначну потврду, то он не може више стајати на углед грађанству од 8 дана.

Општински суд нека на време закључи списак и пошаље суду, јер би другачијим поступањем повредио наређења чл. 27. д. и био одговоран, пошто он не може одговарати за повреду чл. 24. јер је та повреда дошла кривицом других, и општински је суд био у немогућности да је отклони.

За повреду чл. 24 одговорни су они органи судски или полицијски, чијом је кривицом списак задржан до 12. октобра чл. 28. и 163. закона о општинама.

II.

Деловођа општине осеченичке, пита:

Пређашња општина осеченичка имала је своју судницу на своје земљишту.

Пре 10—15 година, село Осеченица ушло је у састав општине бројђанске, и за све то време, судница је била на другом месту, а не онде, где је била пређашње осеченичке општине.

Марта месеца ове године, село Осеченица изашло је из састава општине бројђанске, и образовало опет општину осеченичку.

Сад настаје питање: да ли ће судница нове осеченичке општине опет бити у старој згради, где је била и пре 10—15 година, или ће збор морати решавати о томе?

Стара судница знатно је опала, и не одговара чл. 14. зак. о општинама.

Моли се уредништво за потребно обавештење по овоме.“

— На ово питање одговарамо:

Ако је стара општинска зграда у селу, и ако село Осеченица само саставља општину, онда нема потребе да збор одре-

бује: где ће бити судница, него ће се употребити ранија општинска судница. У колико она не би одговарала чл. 14. зак. о општинама, мора се сада удесити. Ако је, међутим, судница ван села, где по чл. 13. поменутог закона не може постојати, онда збор има да реши где ће бити нова судница.

111

Ал. Костић, полицијски писар, пита:

»Пресудом ово ср. власти од 26. априла т. г. Ба. 3374, кажњени су Д. А., А. Ј., из Р. и П. Р., из Р. Д., и то: Д. и А. са по 25, а П. са 50 динара у корист државне касе за бесправно крчмење пића. Ова им је пресуда саопштена 3. маја т. г.

Противу ове пресуде П. је изјавио жалбу у законом року и начелство је пресуду оснажило. Противу решења начелства, П. се жалио Министарству унутрашњих дела, па је и Министарство пресуду оснажило решењем ПБр. 12.699, које је П. предато 13. августа т. г.

Д. и А. нису се жалили противу пресуде Бр. 3374, али је од дана, када је пресуда постала извршном наспрам ове двојице, па до данас, протекло више од три месеца а наплата није извршена зато, што су акта са пресудом по жалби П. за то време била при начелству и Министарству; дакле у току рада и очекивало се, да ли ће пресуда остати у снази наспрам жалбоца П.

Молим уредништво за извештај преко листа: да ли је пресуда ове власти Бр. 3374, наспрам Д. и А. застарела, или ће се застарелост рачунати од 13. августа т. г. када је жалбоцу П. предато решење Министарства?»

— На ово питање одговарамо:

Према подели кривичних дела, која је учињена у § 1. кр. закона, све осуде по уредби механско-кафанској, долазе у ред иступних дела.

Према томе, и застарелост њихова мора бити она иста, која је по § 396. кр. закона за сва иступна дела.

Како је у истакнутом случају пресуда саопштена Д. А. и А. Ј. још 3. маја ове године, и како они нису изјавили жалбу, то је она, према њима, постала извршном још 11. августа, с обзиром на § 22. а и 23. уредбе механско-кафанске.

Према томе, она се сада, по мишљењу уредништва, не може извршавати, без обзира на то, што је према П. постала извршном тек сада.

IV

Јов. Д. Најдановић адвокатски кандидат, пита:

»У ТБр. 335 нов. зак. о таксама, јасно се каже, да се има наплаћивати такса на све оне прилоге, за које није никаква такса плаћена итд. Међутим општин. суд вар. Београда наплаћује таксу и на оне прилоге, који се подносе у овереном препису, било од стране полиц. власти било од стране првостеп. судова. Ја мислим, да је ова и оваква радња општин. неправилна, ово у толико пре, што се смисао ТБр. 335 не да разумети онако, како то схвата суд општине београдске.

С тога, учтиво молим уредништво »Полицијског Гласника« да ми изволи дати, по могућству, што пре, објашњење о томе: да ли је овакво тумачење овог тариф. броја од стране београд. општин. суда правилно и на закону основано?

— На ово питање одговарамо:

Тачка 335. тарифе јасна је.

По њој се наплаћује такса на прилоге само онда, кад прилози нису оптерећени никаквом таксом, а никако и онда кад су прилози већ оптерећени извесном таксом.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Одлука опште седнице Касационог суда од 20. септембра 1911 № 12164.

Ако се општина састоји из више села, општински часници дужни су да поднесу гласачке спискове за поједина села, иначе одговарају за дело из чл. 163 I. одељ. закон о општинама.

Шабач. првостеп. суду били су оптужени часници општине белотићске за то, што су пропустили да према чл. 21. у в. чл. 23. чл. 23 а и 181 б. зак. о општинама поднесу шабач. првостеп. суду на потврду уредне азбучне спискове до 11. фебруара 1910. год. а за избор часника општинских на дан 28. марта 1910. г.

Првостеп. шабач. суд је решењем својим од 28. марта 1911. г. № 909, пустио оптужене испод суђења, налазећи да у радњи њиховој, што нису поднели азбучне гласачке спискове засебно за свако поједино место, нема дела из чл. 163. зак. о општинама, већ да би они могли одговарати административно за неизвршење наредбе прописане у формулару »3« у зак. о општинама.

Но по жалби држав. тужиоца Касациони Суд примедбама својим од 22. августа 1911. год. № 7222, поништио је решење шабач. првостеп. суда са разлога:

»По члану 117. Устава, сви закони и законите наредбе, који су законим начином обнародовани, имају обавезну силу за све грађане и власти земаљске«.

»Па како је Министар Унутрашњих Дела, на основу чл. 21, 22, 23, 27 и других закона о општинама прописао формуларе за гласачке спискове, по којима су све власти дужне биле да поступају, јер су као прилози уз закон о општинама прописно објављени, то је суд према овоме требао да оцени, да ли за оптужене у овоме делу *постоји кривична одговорност* у смислу чл. 163. зак. о општинама, пошто су они, као органи општинске власти, пропустили да изврше на време своје дужности у погледу правилног потврђења бирачких спискова«.

Првостепенни шабач. суд није усвојио ове примедбе Касационог Суда, већ је дао следеће противразлоге:

»Оптужени чине се одговорним зато, што су допустили да на време (до 11. фебруара 1910. г.) пошаљу овом суду на потврду азбучне бирачке спискове за општину д. белотићску.

Такав њихов поступак тужба државног тужиоца квалификовала је као дело кривично из чл. 163. I. одељ. зак. о општинама, јед овај законски пропис садржи општу санкцију за неизвршење дужности, коју је органима општинским ставио у надлежност закон о општинама.

Међу тим из података које је истрага прибавила види се, да су оптужени азбучни бирачки списак за општину белотићску, послали на време суду на потврду, што значи да је отпао сваки разлог за њихово даље инкриминарање, кад су они ову своју дужност правилно и благовремено извршили (види чл. 22 и 181 б. зак. о општинама).

То што оптужени нису до означеног рока — 11. фебруара 1910. год. — послали суду на потврду и гласачке азбучне спискове за поједина села, која улазе у састав поменуте општине белотићске, не може манифестовати кривично дело из чл. 163. I. одељ. зак. о општинама, кад закон о општинама изрично такву дужност није им ставио у надлежност (в. чл. 22 и 36 зак. о општинама).

За расправу питања, да ли су оптужени како часници општински (органи) били дужни да пошаљу посебне бирачке азбучне спискове за свако село, које улази у састав њихове општине, суду првостепеном на потврду, од одлучне су важности чл. 22 и 23 зак. о општинама.

Чл. 23. зак. о општинама ставља у дужност општинском суду, да пошаље прв. суду на потврду у означено време азбучни гласачки списак за свако гласачко место.

Како сеоске општине образују једно гласачко место [в. чл. 36. 22. и 58 зак. о општинама] то онда значи да органи те општине обавезни су да прв. суду пошаљу на потврду само општи азбучни гласачки списак за своју општину. Ту законодавац није учинио никакву резерву, какву је учинио код варошких општина које испуњавају услове из члана 36 зак. о општинама. те се онда чл. 23. истог зак. не може екстензивно тумачити; као да је обухватио потврду и ових бирачких спискова, јер би такво интерпретирање било у даном случају у колизији с начелом, које је изражено у § 221. кр. поступ.

Шта више из текста члана 27. б зак. о општинама (претпослед. одељак), кад се пажљиво прочита и доведе у везу са последњим одељком истог прописа, закључује се да је законодавац потврду ових бирачких азбучних спискова оставио дотичном општинском суду.

Овакво тумачење члана 27. б. закон. о општинама, појављује се као тачно и кад се стави на гледиште логичног тумачења. Јер законодавац прописујући азбучни гласачки списак за свако гласачко место и захтевајући да се он тврди прв. судом, ишао је на то да пружи веће гаранције за правилност самога избора и искључи злоупотребе избора које су под режимом старог зак. о општинама биле могуће, кад ти спискови нису били потврђивани прв. судом. Док уводећи посебан гласачки азбучни списак за свако село, које улази у састав једне општине, чију је потврду оставио општинском суду,

законодавчева је тежња била да упрости избор сеоских кметова и олакша његово обављање, не упуштајући том приликом оне гаранције, које аутентични азбучни гласачки списак за целу општину даје, јер и при избору сеоских кметова употребљује се овај општи азбучни бирачки списак као контрола тачности пореског сеоског азбучног списка, те је овда појава злоупотреба онемогућена.

Позивању на чл. 117 Устава нема места, јер овде није у питању наредба, коју је Господ. Министар Унутрашњих Дела издо само на основу овлашћења законодавца. Напротив овде је случај, где је, Г. Министар мимо закона наредбом својом прогласио обавезност потврде сеоских азбучних спискова (које улазе у састав једне сеоске општине), од стране прв. суда, зашта није био овлашћен од законодавца, јер дато овлашћење у чл. 23 зак. о општинама има се тако разумети: да изради само формулар ових бирачких спискова, у границама које је законодавац у чл. 21, 22, 23 и 36 закона о општ. поставио.

Међу тим за обавезност наредбе Г. Мин. Унутр. Дела тражи се, да и она почива на легалној основи. Она ће тај услов испуњавати, ако постоји законодавчево овлашћење за њено доношење и ако се не противи тексту ни духу закона, који у томе има да се допуни. Но ако она иде даље од тога, па мења или проширује одредбу једног позитивног закона, какав је дани случај; онда таквој наредби оскудева легална основа у колико се односи на потврду ових сеоских бирачких спискова, због чега је суд не може респектовати као наредбу са законским карактером.

Са изнетих разлога суд налази, да представљени поступак оптужених не може претпоставити деликт *suí generis* из чл. 130. год. зак. о општинама.

Касациони Суд у својој општој седници расмотрив акта нашао је да су примедбе I. одељења Касац. Суда на закону основане и за то их је усвојио, а противразлоге првостеп. суда шабачког одбацио.

М. Л. Р.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Непознати крадљивац отворио је 12. овог месеца врата на сајнској радњи Фрање Лешетчког у Краљеву, и овом приликом украо и однео 20 нових сатова: 4 сребрна, мушка, отворена, са позлаћеним венцем, 3 женска (1 у виду срца, дамасциран, 1 од никла округлао и затворен, и 1 од никла, отворен и дамасциран), 1 мушки сат од туза, затворен, 3 комада никлени сата, затворена, цилиндер «реморкер», 1 сребрни турски сат, нов, и 8 сребрних мушких сатова са по 3 капка и позлаћеним венцима.

Депеша начелника среза жичког Бр. 17705.

Стеван Пиперски, пекарски момак, родом из Вел. Бечкерекa, извршио је опасну крађу у месту рођења и побегао у Србију. Стар је 26 год., средњег стаса, дугуљастог лица, косе и очију црних.

Акт управе града Београда Бр. 38531.

Ноћу између 14. и 15. овог месеца, непознати допови обили су стају Милије Милићевића, тежака из Ратара, и из сандука украли 47 динара у готову новцу, у разној монети, даље: 9 комада тапија; 4 или 5 комада пресуда; разне квите, пореске књиге, две војничке исправе, и ове менице: две менице од по 1300 а једна од 1400 дин. по којима је дужник Вићентије Димитријевић, из Ратара; једну меницу од 800 и једну од 200 динара, по којима је дужник Радован Луковић; меницу од 870 динара, по којој је дужник Станоје Исаковић; меницу од 290 дин. по којој је дужник Василије Исаковић; меницу од 260 дин. по којој је дужник Драга Аћимовић, меницу од 110 дин. дужник Среја Нешић; и меницу од 110 дин. дужник Милија Новаковић из Ратара.

Акт начелника среза јасеничког, окр. смеревог Бр. 22751.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их унуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или депеше.

КРАЂЕ СТОКЕ

Стојку Петровићу, из Влашке, среза космајског, ноћу између 14. и 15. тек. месеца, украдена су два вола: један длаке црно-беле, матор 5 год., а други длаке сиве, матор 7 год. Акт начелника среза космајског Бр.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ове покрађе.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Врло су чести гласови, који се чују у нашој дневној штампи, како је наше друштво у застоју, како тешко прима корисне новине, и како је у томе правцу потребан рад и подстрек, те да идемо упоредо са културним светом.

Ми не можемо да се бавимо испитивањем: да ли су ова опажања штампе баш потпуно тачна, јер би то излазило из оквира задатка нашега листа, али можемо одмах констатовати, да се она никако не могу примити као тачна, у колико се односе на криминалогију.

У томе правцу наше друштво корача крупним корацама, и ако није претекло, а оно је на равној нози са свима нашим суседима, и онима културнијим, и онима што су иза нас.

Наше је друштво већ изабацило неколико варалица светскога гласа, који су са крупним титулама: «Дука од Медуне», «Кнез Демидов», «фон Барисић», и како још не, допирали у салоне толиких контеса европских, и били иштумси и војничких и политичких великана многих културних европских држава.

Оно већ има модерне обијаче каса; модерне фалсификаторе, модерне сутенере, макро-е и све оно чиме на овом пољу обилују велики европски градови. Има, даље и модерне дефрауданте разних каса, а на пољу кесаропштва и превара има многобројних типова, који чине разноврсне нијансе од Марка Ђорђевића «Чапкуна», до Алексе Костића, чија брига за хумане установе задаје добру бригу полицији.

Све је ово дало наше друштво, али, признајемо, могло се очајавати, да ћемо на једном пољу превара остати незаступљени.

Међутим, тај је страх био излишан, јер смо за последње две три године имали неколико њих, који су показали ванредне успехе и на томе пољу.

На име, у прошлој години имали смо неколико младића, који су за кратко време просили неколико девојака, где се само чуло за добар мираз, па пошто су узели извесну суму на рачун мираза, онда су тражили нове веренице.

Ти проналасци, као и све друге заразне болести, прешле су из Београда и у унутрашњост Србије.

У слици, коју износимо, имамо такође једнога од тих јунака, што на рачун части и

спокојства честитих и простих породица закључују данас веридбу, да сутра, чим приме паре, кидну у бели свет, остављајући преварене и осрамоћене свима незгодама, које отуда морају да дођу.

Слика представља Светислава Симића, родом из Зајечара, бившег саобраћајног приправника при алексиначкој железничкој станици, који је веридбом дигао 2952 динара, па одмах побегао незнано куд.

Њега сада тражи начелник среза алексиначког ради притвора због преваре, те да се бар на тај начин да задовољење увређеној и осрамоћеној породици.

Он је стар 24—25 година, стаса високог, црномањаст, бркова малих, очију и косе црне.

Ухваћеног треба спровести поменутој власти, с позивом на њен акт Бр. 12414.